

Καλώς ήρθατε, είμαστε
χαρούμενοι που είστε εδώ.

خوش آمدی! خوشحالیم از
اینکه اینجا هستی.

Bienvenue! Nous sommes
contents que tu sois là.

Benvenuti, siamo
contenti che siete qui!

Selamat datang, kami
senang kamu disini.

Ласкаво просимо, ми
раді, що ви тут!

Velkommen, vi er
glade for at du er her!

Üdvözlünk téged!
Örülünk, hogy itt vagy!

ברוך הבא אנו שמחים
שאתם כאן

Xêr Hatin! Em kéfxweşin
tu ji vîre!

반갑습니다당신이 여기에
오신걸 환영합니다

Dobrodošli! Drago
nam je što ste tu!

Sveiki atvykę! Mes džiaugiamės
jus čia matydami!

Добројдојдовте! Се
радуваме што сте тука
со нас!

Тавтай морилно уу,
таныг ирсэнд бид
баяртай байна

Welkom! We zijn blij dat
je er bent!

Bon bini! Nos ta contento
ku bo presencial!

Witamy! Cieszymy się,
że tu jesteś

Ruimte geven aan thuistalen in de klas

*Lowan-studiedagen
26 & 27 maart 2024*

frederike.groothoff@gmail.com

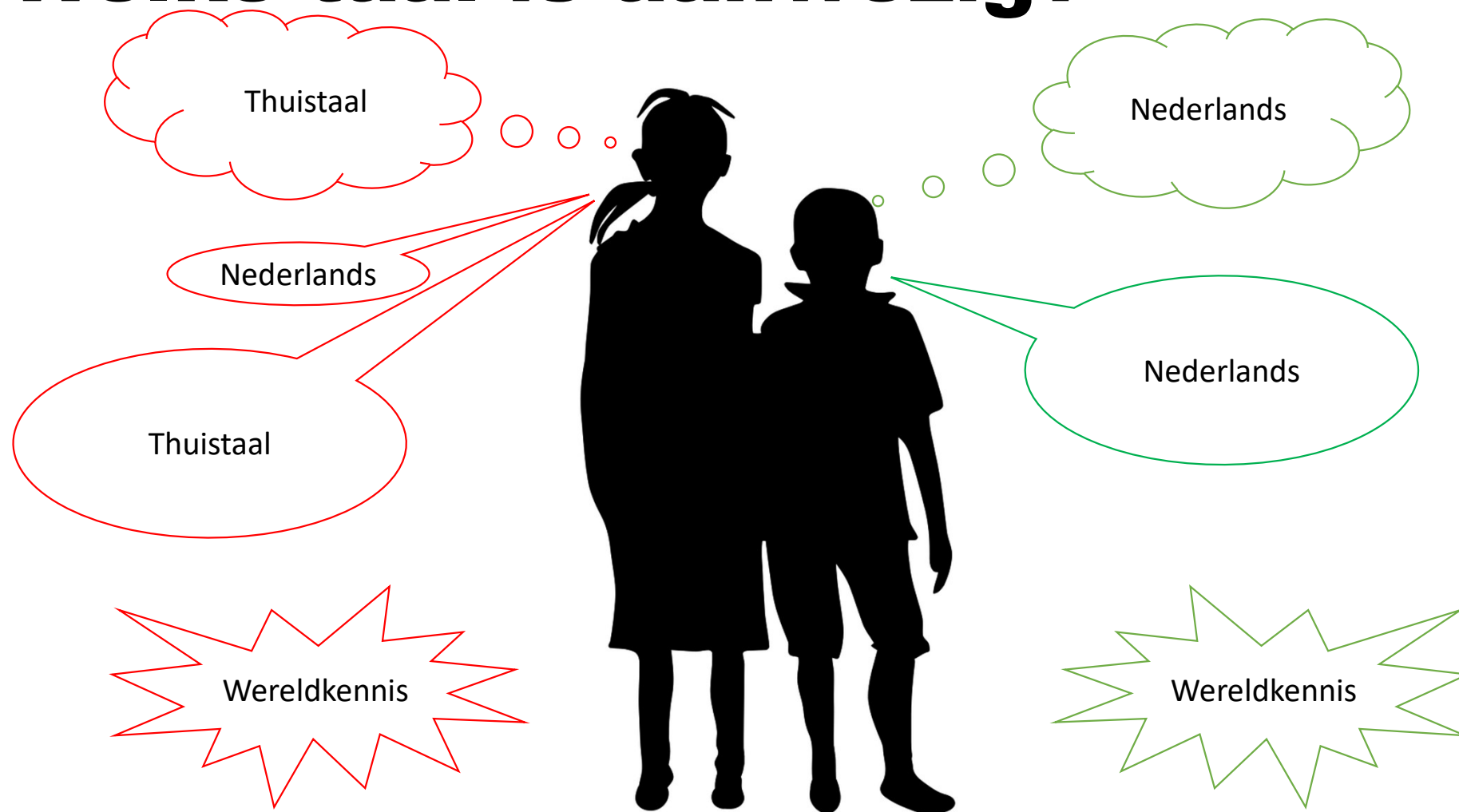
Programma

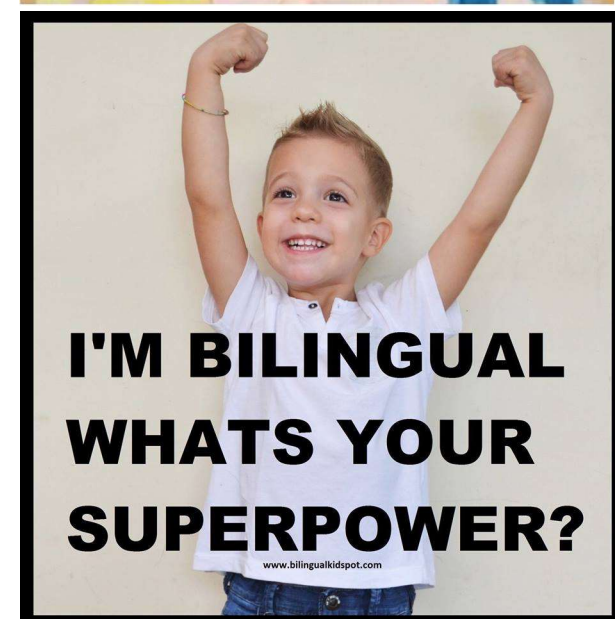
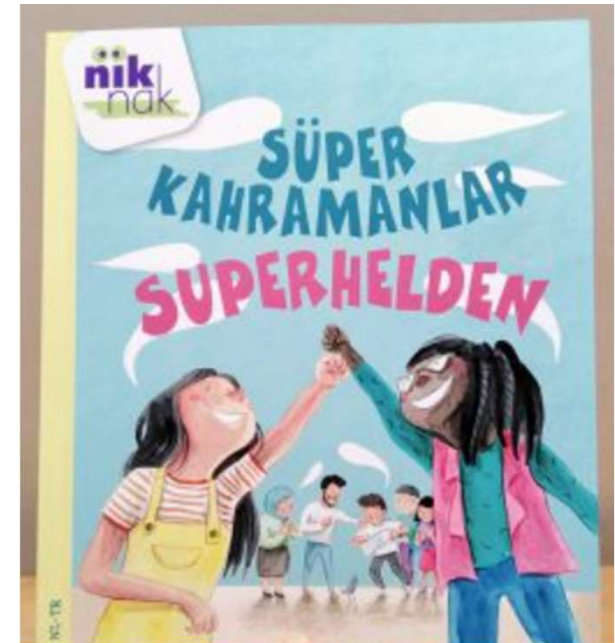
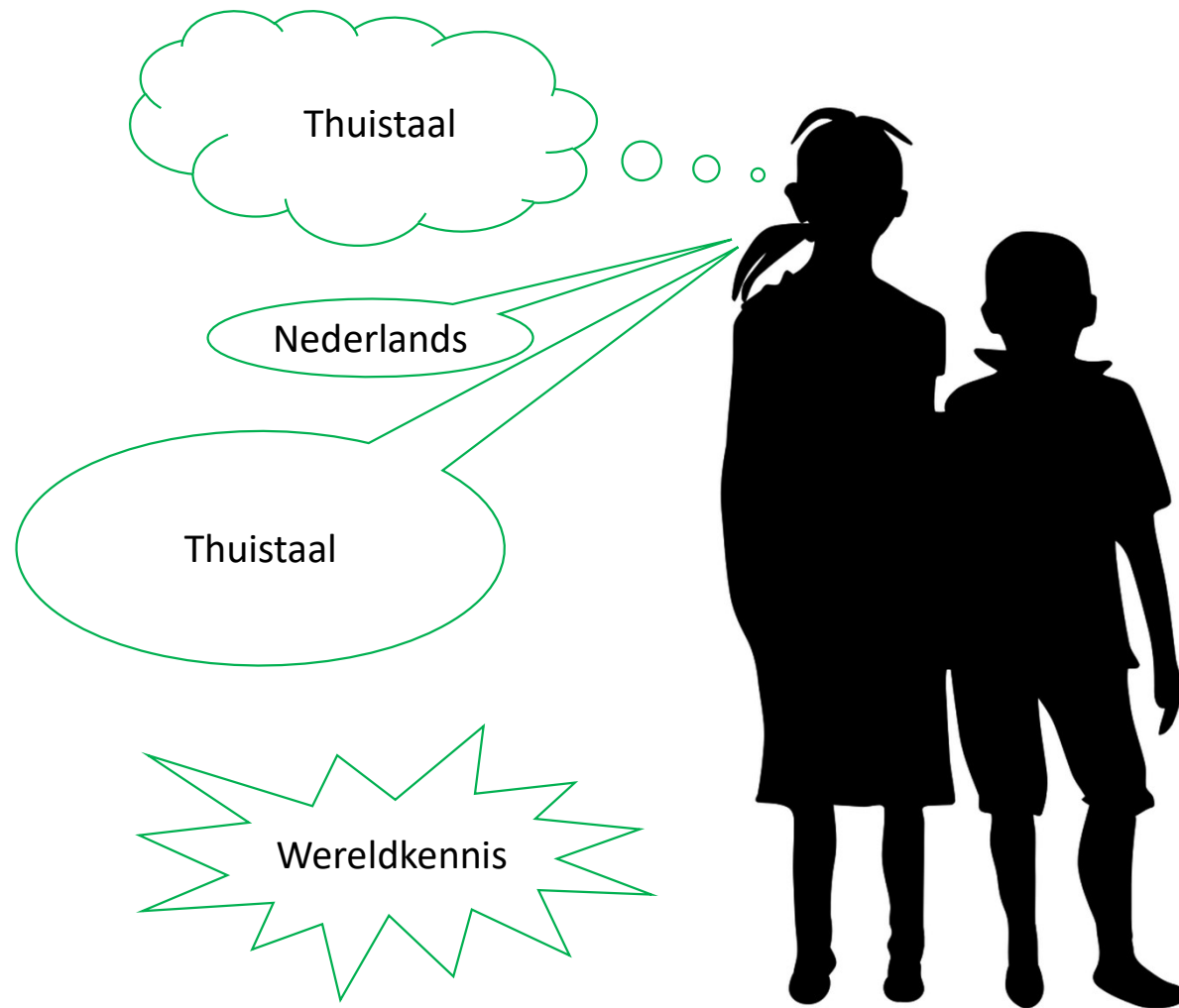
- Introductie waarom ruimte geven aan thuistalen
- Bij de start in je klas
- Jouw voorbereiding
- Voorbereiding leerlingen
- Tijdens de les
- De verwerking
- Afsluiting

لمقدهق ى قلايه

Welke taal is aanwezig?

Taal = identiteit

To reject a child's language in the school is to reject the child (Cummins, 2001).

https://www.lavplu.eu/central/bibliografie/cummins_eng.pdf

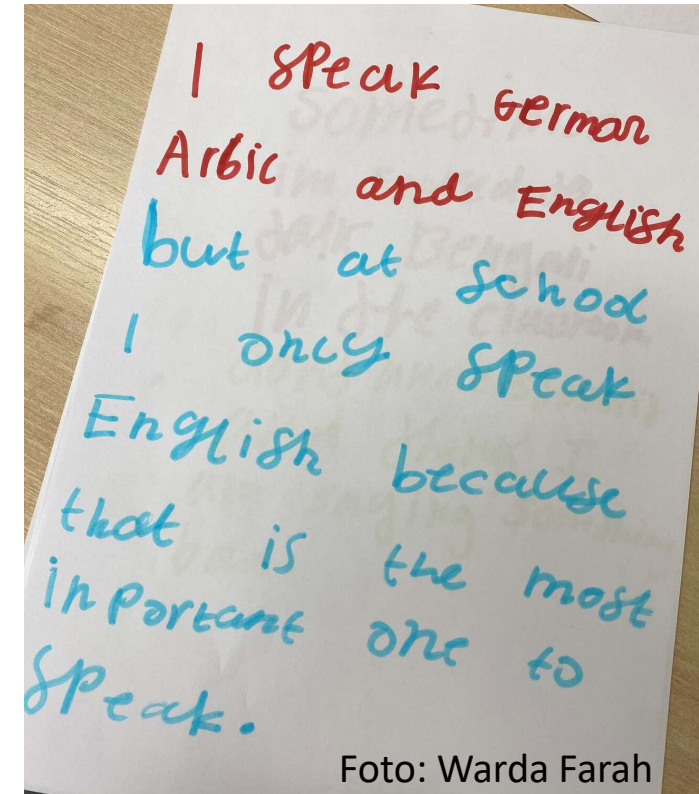

Talen is een recht

- Discriminatie/ schending rechten van het kind
- Beleid is toch gericht op meertalig worden?
- Geen hiërarchie
- Ondersteuning van meertalig opgroeien

<https://www.rutufoundation.org/un-dutch-schools-must-welcome-mother-tongues/>

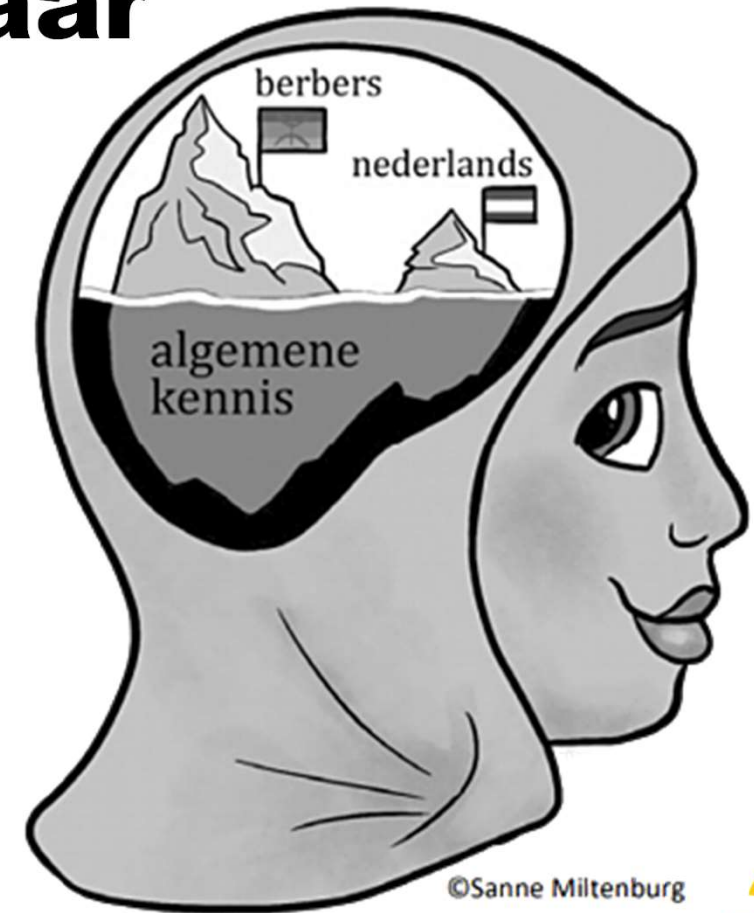
Talen versterken elkaar

Common underlying
proficiency =
Jim Cummins Ijsbergmodel

<https://metrotaal.be/content/3-bouwstenen/1-kennis/bronnenkaart-waarom-is-moedertaal-zo-belangrijk.pdf>

Cummins, J.: Language, power, and pedagogy. Bilingual children in the crossfire. Clevedon, England: Multilingual Matters, 2000.

Illustratie uit Marinella Orioni: Hoeveel talen spreek jij? Uitgeverij: Niño

©Sanne Miltenburg

Spreek de taal van je hart

- Taalrelatie
- Taal & cultuur 'gratis' doorgeven
- Voordelen van dat ouders spreken in hun beste taal = Beste input/voorbeeld

---

Marinella Orioni: <https://www.gelijke-kansen.nl/themas/taalbevordering/meertaligheid>

TALIGE DIVERSITEIT OP SCHOOL

Hoe staan de leerkrachten in onze school tegenover de talige diversiteit?

VERBIEDEN

We gaan talige diversiteit tegen:

- We hanteren de boodschap 'enkel Nederlands' in de klas en tijdens de speeltijd.
- We stellen groepjes systematisch taalheterogeen samen om interactie in thuishalen tegen te gaan.

TOLEREREN

We tolereren de talige diversiteit:

- We geven geen expliciete opmerkingen om het gebruik van andere talen dan het Nederlands te verbieden.
- We tolereren de talige diversiteit, vooral op informele momenten.

WAARDEREN

We waarderen de talige diversiteit en maken ze zichtbaar:

- We zetten talige diversiteit in als middel om het welbevinden van leerlingen te ondersteunen.
- We laten meerdere talen aan bod komen als kennismaking met andere talen en taalvarianten

INZETTEN

We benutten en stimuleren de talige diversiteit als hefboom tot leren van en in het Nederlands:

- We zetten meerdere talen in tijdens het uitvoeren van opdrachten, het uitvoeren van groepswerk, om elkaar te ondersteunen, ...

<https://www.brusselvoltaal.be/3-aan-de-slag/omgaan-met-meertaligheid-aanpak#anchor-categorieen>

www.brusselvoltaal.be

Onderwijscentrum
brussel

Talensensibilisering

- Alle talen van de wereld
- Alle leerlingen
- Gebruiken om verschillen en overeenkomsten te ontdekken om tot nieuwsgierigheid en waardering te komen
- Kennismaken
- Meer pedagogische tool
- Openheid, nieuwsgierigheid, respect
- De meertalige samenleving

Translanguaging

- De talen in je talenrepertoire
- Alleen meertalige leerlingen
- Gebruiken om verschillen en overeenkomsten te ontdekken om tot inzicht en begrip te komen
- Kennis tot je nemen
- Meer didactische tool
- Zelfstandigheid, zelfvertrouwen, leergierigheid
- De meertalige leerling

Welkom laten voelen, herkenning, erkenning, kanselijkheid...

Hoe doe je dat in de praktijk?

Drie manieren van ruimte geven:

1. Laat het maar gebeuren
2. Spontane voorvallen
3. Geplande activiteiten

*Je hoeft zelf niet alle
talen te kunnen spreken!!*

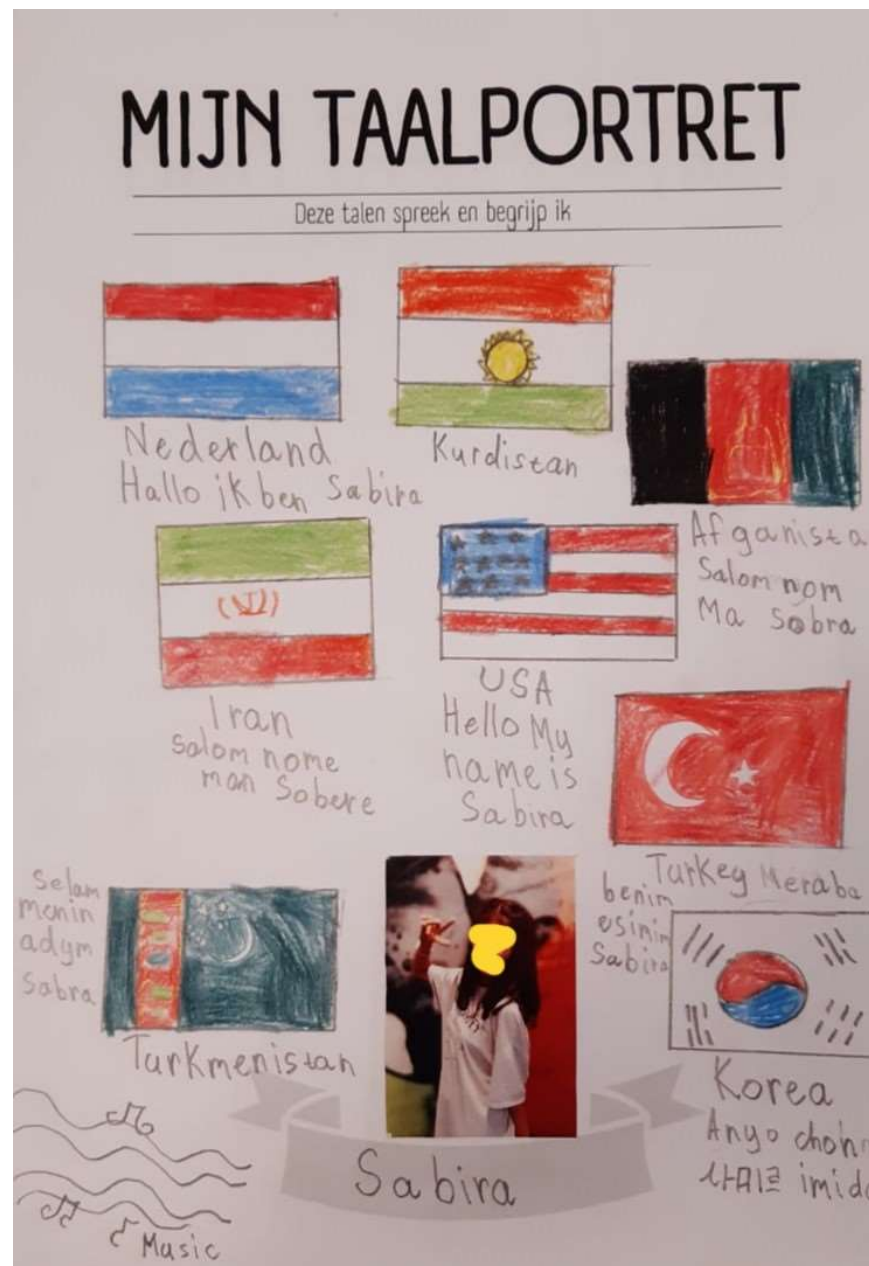

Bij de start in je klas (1/5)

- Vraag bij de intake naar de thuistalen, tradities, onderwijssysteem
- Zoek informatie op over taal- en culturele achtergrond
- Bereid je leerlingen voor op de nieuwe leerling
- Welkom heten in de thuistaal
- Koppelen aan thuistaalmaatje voor een rondleiding

Door deze nieuwsgierigheid en verbondenheid heet je een leerling (en zijn familie) echt welkom en kun je vanuit het bekende beginnen.

Een taalportret kan verrassende inzichten geven in de hoeveelheid talen die je leerlingen spreken: Nieuwkomersgroep SKOPOS, Schijndel.
Foto: Elma Koenders.

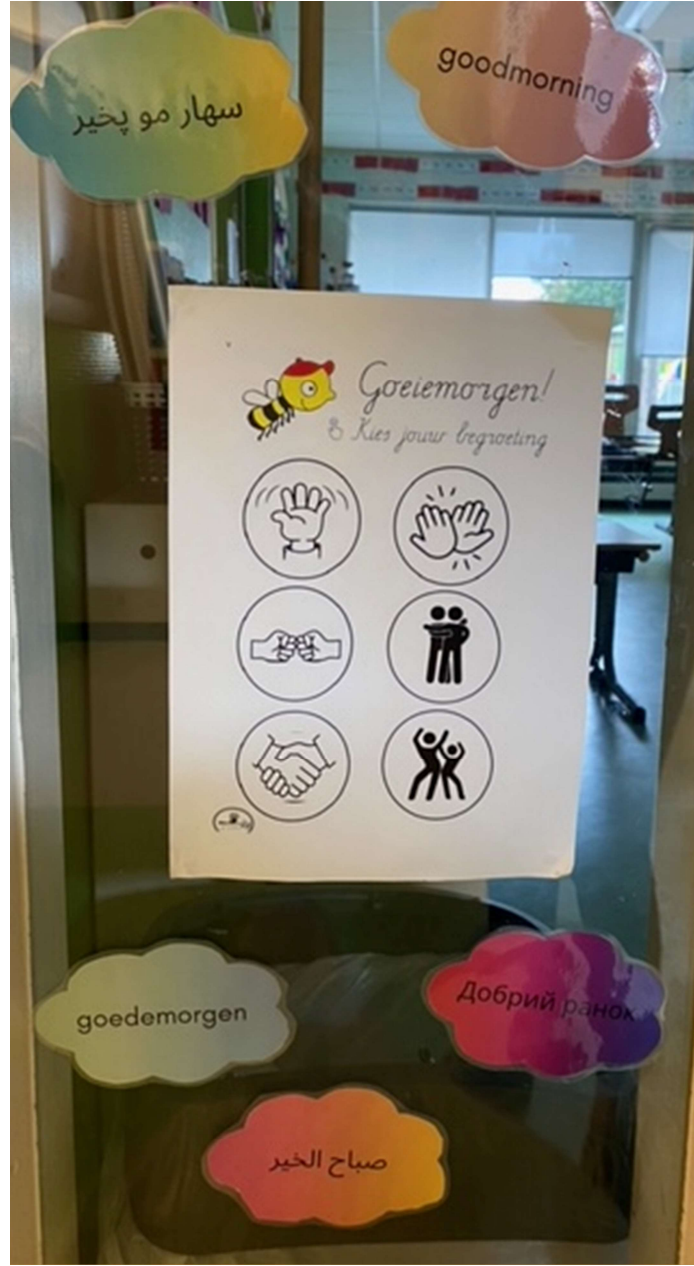

Leerlingen kunnen op een lijst buiten de klas zien welke talen er door wie worden gesproken: De Gelderlandschool, Den Haag. Foto: FCG.

Deze talen spreken wij in groep 8b!

	Nederlands	Arabisch	Azerbeidjaans	Bulgaars	Duits	Engels	Filipijns	Frans	Grieks	Hindi	Odia	Oekraïens	Pools	Portugees	Russisch	Spaans	Turks
Zeynep																	
Wasim																	
Stefanos																	
Sreyansh																	
Selia																	
Prija																	
Okan																	
Nurhan																	
Maciej																	
Isabella																	
Husna																	
Elif																	
Denis																	
Damla																	
Ailey																	
Andrei																	
juf Laura																	
	16	3	1	2	1	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5

Leerlingen kunnen worden begroet in hun thuistaal: Taalklassen,
Assen. Foto: Lisa Tilman.

Bij de start in je klas (1/5)

Er start volgende week een nieuwe leerling afkomstig uit Bulgarije. Wat doe je ter voorbereiding op haar komst?

Reflectie: **Bij de start in je klas**

- Ken jij alle taalachtergronden van jouw leerlingen?
- Kennen de leerlingen jouw achtergrond?
- Wat doe jij met deze informatie?
- Is het zichtbaar in jouw klas/ de school?

Ook jonge kinderen kunnen hun taalportret tekenen:
Lorentzschool, Leiden. Foto: FCG.

Jouw voorbereiding (2/5)

- Denk na over aansluiting bij belevingswereld bij de keuze van het thema
- Ontdek of er een nieuw concept of alleen een nieuw label moet worden geleerd
- Kies je materialen zorgvuldig
- Plan ruimte voor thuistaal

Door deze voorbereiding ben je je bewust van hiaten die je moet opvullen en van (verborgen) kennisbronnen waar je op aan kunt haken.

Een collage zoals deze kan een mooie gespreksopening zijn bij ouder-kindactiviteiten. Collage ontwikkeld voor Thuis in Taal: FCG.

Een muziekdemonstratie met verschillende soorten
muziekinstrumenten in verschillende talen: Op Dreef, Zeist.

Meertalige boeken

<https://www.groothoff-langwhich.com/materialen>

<https://www.lowan.nl/po/nieuws/een-volle-boekenkast-met-boeken-in-vele-talen/>

<https://jufrigoberta.com/2024/03/25/boekenlijst-vol-diversiteit/>

- www.storyweaver.org.in (gratis verhalen)
- childrensbooksonline.org (gratis verhalen)
- en.childrenslibrary.org/ (gratis verhalen)
- www.uniteforliteracy.com/ (gratis verhalen)
- www.prentenboekeninalletalen.nl (audiovertalingen)
- www.salim-suzanne.com (1 boek, 20 vertalingen)
- [Bookabooka](#) (app)
- [Wingzzz](#) (app)
- [Bukiboek](#) (online boekwinkel)
- [Nik-nak](#)- boeken
- [Lappa®](#) boeken
- [woordeloze-prentenboeken/](#)
- [Buro extern](#) (boeken in vertalingen)
- [Stichting de jonge nieuwkomer](#): 'Kat Kaat is weg' & 'Klaas konijn is weg' in meerdere vertalingen.
- ['Bib stoot het hoofd'](#) in meer dan 70 talen en dialecten.

Jouw voorbereiding (2/5)

Je hebt binnenkort een les over de 'v' van
voorjaar. Wat doe je?

Reflectie: **Jouw voorbereiding**

- Hoe kun je aansluiten bij de culturele en talige achtergronden van jouw leerlingen bij het volgende thema?
- Herkennen de leerlingen zich in de materialen?
- Hebben jullie boeken in de thuistalen van de leerlingen?
- Wie kan jou helpen bij de voorbereiding? (Leerlingen? Ouders? Collega's? Brugfunctionaris?)

Een huishoek ingericht met voor kinderen herkenbare materialen: Mgr. Bekkersschool, Delft. Foto: Astrid Aalbers.

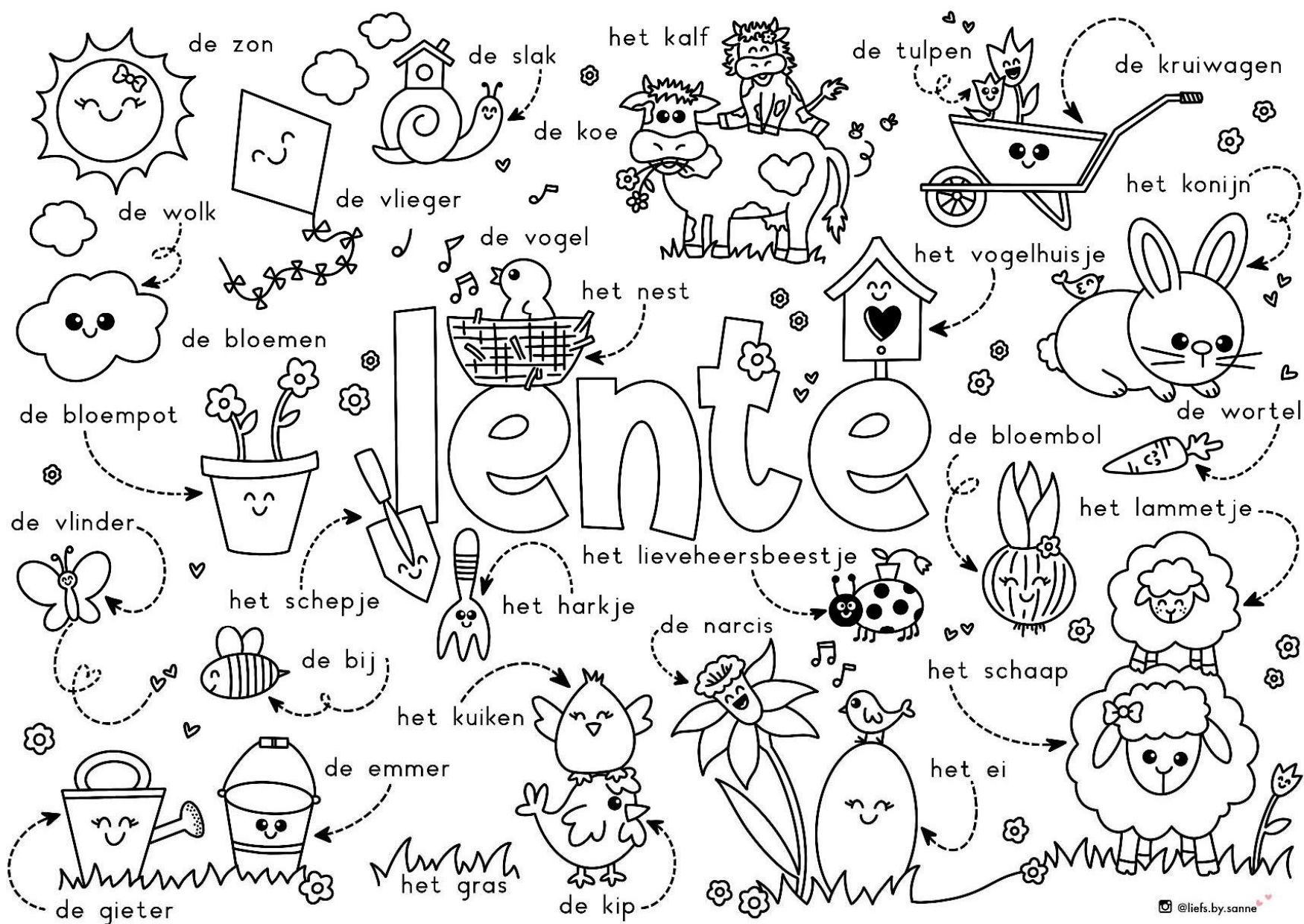

Vorbereitung van de leerlingen (3/5)

Voorkennis ophalen die al bestaat in de thuistaal

- In thuistaal met ouders thema voor bespreken
- Netwerk openen met thuistaalgroepje
- Zelf informatie opzoeken in thuistaal

Door de bewuste koppeling te maken tussen datgene wat ze al weten en de nieuwe kennis die ze gaan leren kunnen ze verder bouwen op hun bestaande fundament. De leerlingen kunnen de nieuwe kennis dan ophangen aan een bestaande kapstok in de thuistaal/cultuur.

Opdracht:

- Hoe zeg je het in je thuistalen?
- Praat met elkaar over wat je ziet: heb je het wel eens eerder gezien, gebruikt of geroken?
- Ga naar buiten en ga op zoek naar deze dingen.

Assignment:

- How do you call this in your home languages?
- Talk with each other about what you see: did you see, use or smell this before?
- Go outside the house and look for these things.

المهمة:

كيف تسمون هذا بلغاتكم الأم؟

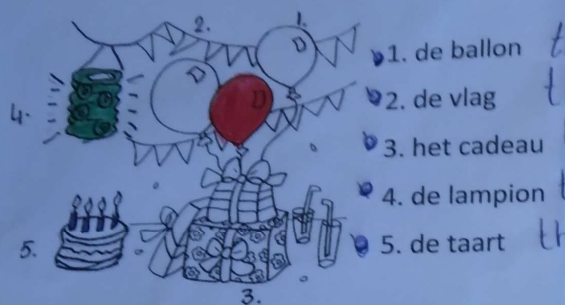
-تحدثوا مع بعضكم البعض حول ما ترونه: هل رأيتم أو استخدمتم أو شمتم هذه الأشياء من قبل؟

-اذهبوا إلى خارج المنزل وابحثوا عن هذه الأشياء.

Poolse leerkracht bereidt leerlingen voor op Nieuwsbegrip: De Straap, Helmond. Kris Verbeeck.

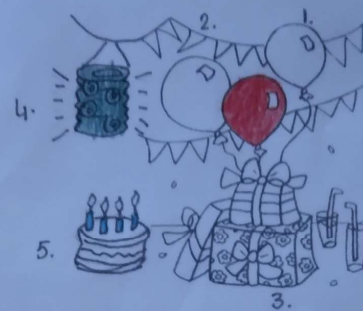
Een feestje bouwen (= een feestje vieren)

- 6. de feestkleding the party clothes
- 7. de slinger the pendulum
- 8. de feesthoed the party hat
- 9. de muziek the music
- 10. het fluitje the flute

Een feestje bouwen (= een feestje vieren)

naam: Masha

- 6. de feestkleding праздничная одежда
- 7. de slinger украшение
- 8. de feesthoed шляпка
- 9. de muziek музыка
- 10. het fluitje флют

Vorbereitung van de leerlingen (3/5)

Je start binnenkort het thema 'het weer'. Wat geef je voor opdracht mee naar huis?

Reflectie:

Vorbereiding van de leerlingen

- Welke opdracht kun je ouders en leerlingen geven voor thuis?
- Wat kun je leerlingen in de klas laten doen ter voorbereiding?
- Wie op school kan de leerlingen ondersteunen in de thuistaal?

Leerlingen overleggen en maken een woordweb in hun thuistaal: Taalklas Lelystad. Foto: Sandra Rossenberg.

Tijdens de les (4/5)

- Ingaan op spontane situaties waarin leerlingen zelf vergelijken
- Geef zelf concrete voorbeelden uit andere landen en culturen
- Actief vragen naar vergelijkingen (zowel verschillen als overeenkomsten!) in taal en cultuur
- Laten overleggen in thuistaalgroepjes

Door talen/onderwerpen/fenomenen met elkaar te vergelijken ontdek je verschillen en overeenkomsten. Door het gebruik van de thuistaal kun je hun inzicht vergroten.

<https://www.youtube.com/watch?v=2vzz3ao7VOc>

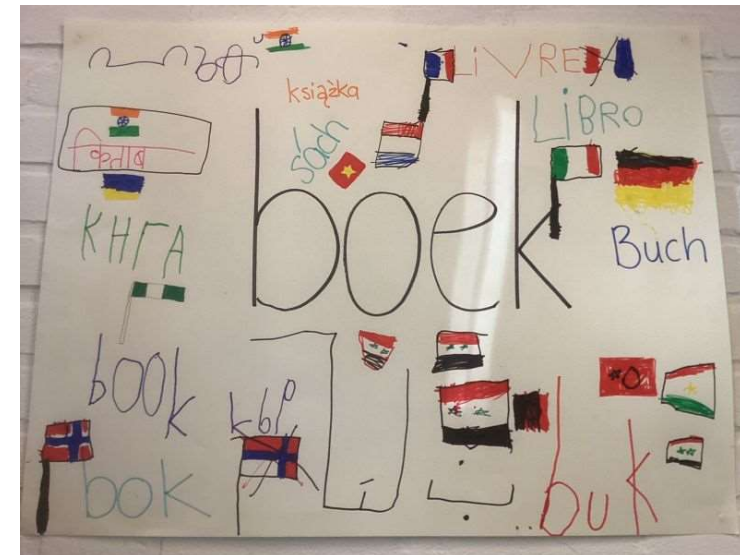

Tijdens de les (4/5)

Je rekenles gaat over verhoudingstabellen. Hoe kun je de thuistaal inzetten in deze les?

Reflectie: Tijdens de les

- Ga jij in op spontane vergelijkingen van leerlingen?
- Heb jij veel kennis van andere talen en culturen zodat je voorbeelden kan geven in de les?
- Wat gebeurt er als je leerlingen vraagt om hun taal of cultuur te vergelijken? Zijn ze geïnteresseerd in elkaar?

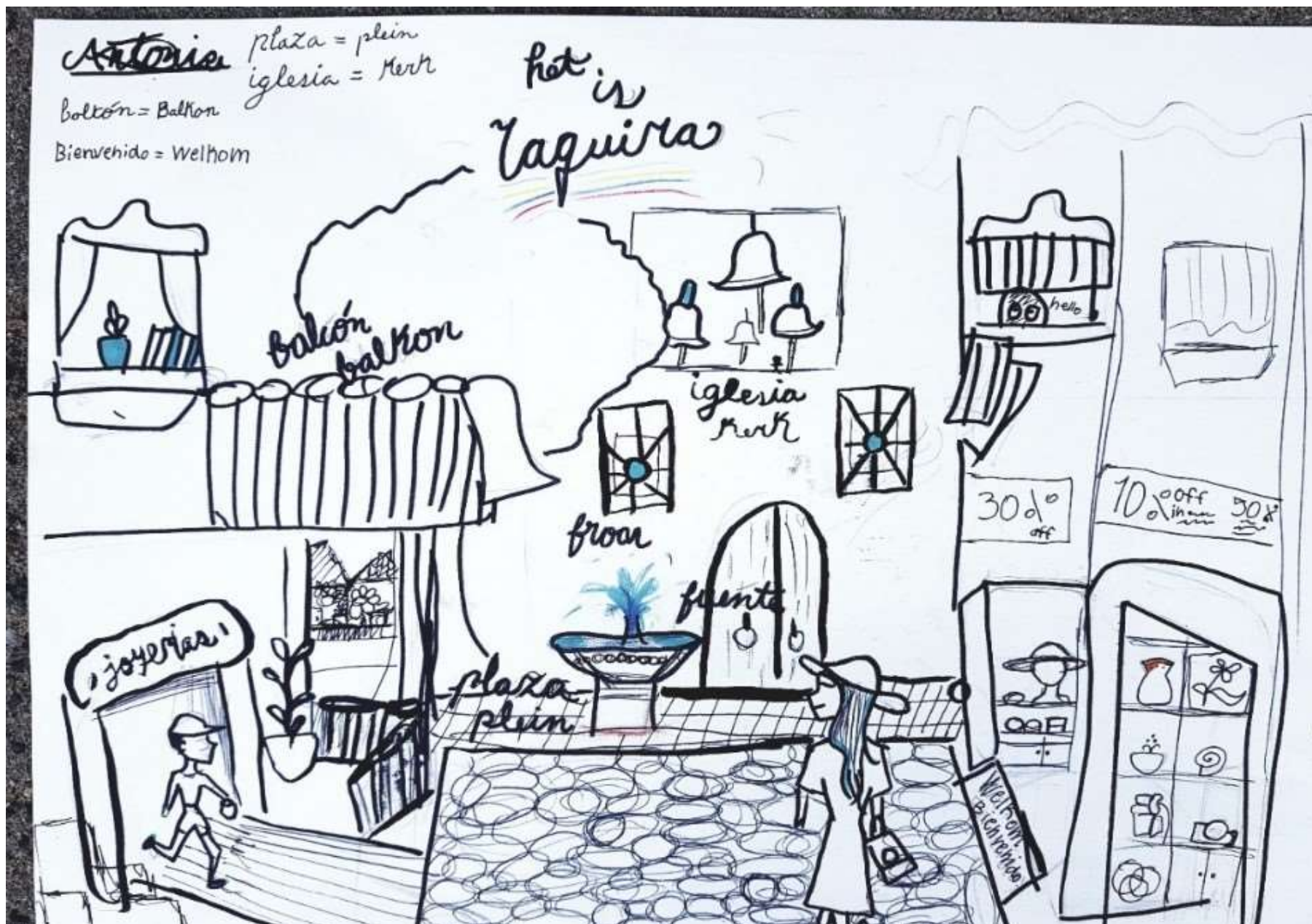
Meertalig woordweb: Taalklassen Maastricht, Mascha Vooijs. Foto: Lidy Peters.

De verwerking (5/5)

- Keuze van onderwerp
- In thuistaalgroepjes laten werken
- Kladversie in thuistaal om gedachten te ordenen
- Eindversie in thuistaal (met vertaling)
- Meertalig werk

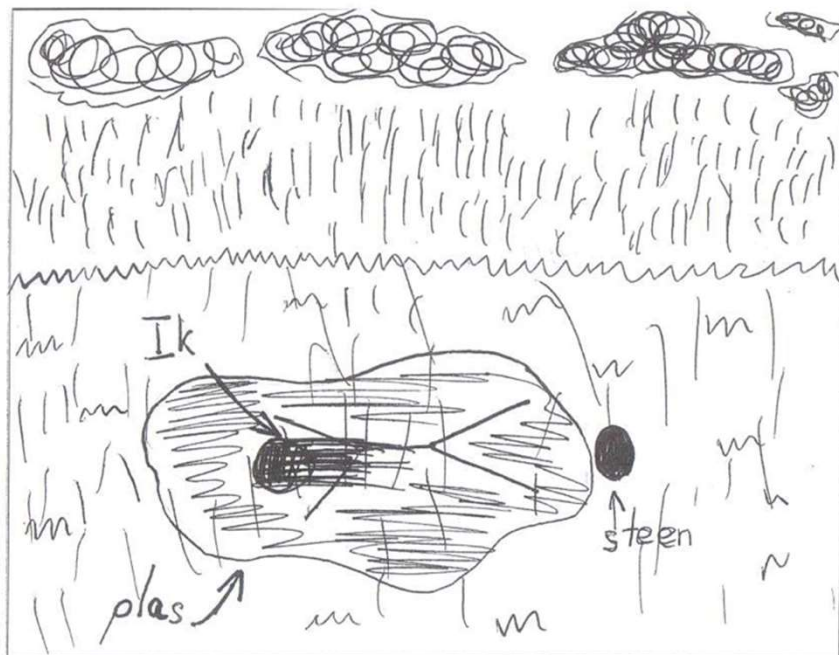
Door de keus voor werken in de thuistaal geef je leerlingen eigen verantwoordelijkheid, maar vooral ook de kans om echt te laten zien wat ze kunnen. Probeer wel altijd de koppeling met het NL te maken.

Leerlingen mochten een les geven over iets in hun thuistaal:
Amstelland International School, Amstelveen. Foto: FCG.

Ala

Однажды я бежала по траве.
Я смотрела вперёд и не
увидела камень. Я ~~споткнулась~~
споткнулась и упала в лужу.
Когда я упала я сказала: ОШЕТ. en ik zei: O SHET.

Een dag ik ren op het gras.
Ik kijk alleen naar voor en ik heb
niet een steen gezien. Ik struikel
en ik val in een plas. Ik val

Leerlingen luisteren naar een boek in hun thuistaal: Basisschool
Natuurlijk!, Blerick. Foto: Raluca Lupascu.

De verwerking (5/5)

Je hebt een uitleg gegeven over de dichtvorm 'elfje'. Hoe kun je de thuistaal of –cultuur in de verwerking meenemen?

Reflectie: **De verwerking**

- Is het bij jou wel eens mogelijk dat leerlingen hun thuistaal/ cultuur/ land van herkomst als onderwerp kunnen kiezen?
- Plan jij wel eens samenwerken met thuistaalmaatjes?
- Wanneer/waarom geef jij ze (niet) de mogelijkheid om in hun thuistaal te schrijven?

Een gedicht in drie talen: Aventurijn, Leeuwarden. Taal yn Byld is een project van Inspirerend meertalig Onderwijs.

Overleg in tweetallen

- Kies een onderwerp:
  - Bij de start in je klas
  - Jouw voorbereiding
  - Voorbereiding leerlingen
  - Tijdens de les
  - De verwerking
- Bespreek de vragen die daarbij horen op de hand-out

56. Ruimte geven aan thuistalen in de klas

72 / 100 deelnemers [+ AANMELDEN VOOR WORKSHOP](#)

VOLLEDIGE TITEL

56. Ruimte geven aan thuistalen in de klas

MEER

Locatie Zaal 20

Datum di. 26 mrt.

Tijd 13:15 - 14:00

Deelnemers 72 / 100

BESTANDSTAGS

26th, Zaal 20

OVER

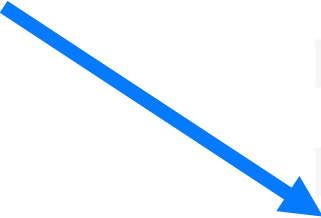
Deze workshop begint met een korte inleiding waarom je de thuis-talen en -culturen van je leerlingen zichtbaar en hoorbaar zou willen maken. Daarna krijg je allerlei voorbeelden aangereikt hoe je dat kunt doen. Van taalmaatjes in de klas of groepsdoorbroken samen spelen tot werkstukken en muziekjes in de verschillende thuistalen. Frederike Groothoff is na vele jaren ervaring als leerkracht nu docent aan de Hogeschool Utrecht en specialist meertaligheid.

SPREKERS

 Groothoff, Frederike
Expert Meertaligheid bij LangWhich [@KZELF](#)

DOWNLOADS

[hand-out Thuistalen in de klas.pdf](#)

Kan ik hier ruimte maken voor thuis taal en -cultuur?

MOET ik hier ruimte maken voor thuis taal en –cultuur?

Want...

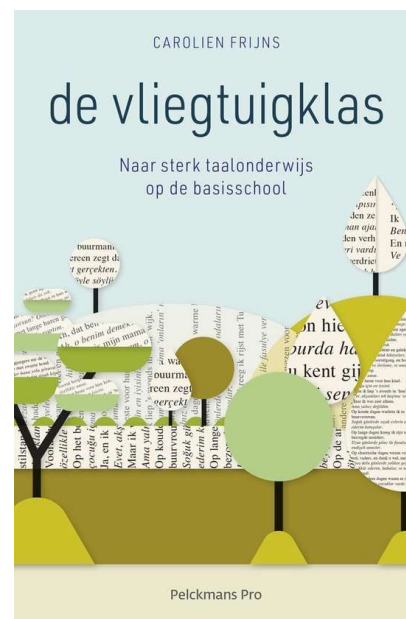
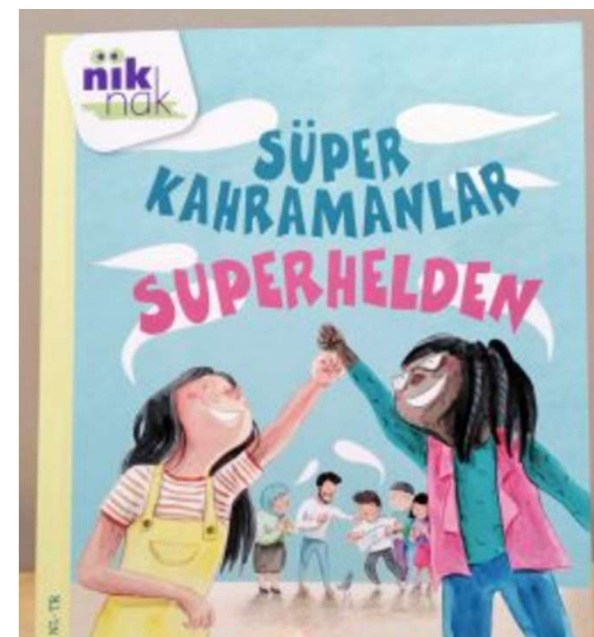
- het is ondersteunend voor het leren van het NL
- het is ondersteunend voor hun zelfvertrouwen
- het vergoot de betrokkenheid
- het helpt bij het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden
- ...

Checklist: ruimte geven aan thuistalen & -culturen

- In hoeverre kan ik een link leggen met thuistaal/ tradities/ herkomstlanden?
- Welke kennis hebben de kinderen in/over hun thuistaal?
- Welke themawoorden lenen zich voor een meertalige woordspin?
- In hoeverre is het thema/ de opdracht 'cultuur gekleurd'?
- Hoe kan ik mijn informatie en materialen meer divers maken?
- Welke opdrachten kan ik meegeven voor thuis in de thuistaal?
- Hoe kan ik de ouders nog meer betrekken bij het thema?

Idee Hugmynd Idea syniad 아이디이어
ᄒᆞᆫᄃᆞᆫ ᄒᆞᆫᄃᆞᆫ קנאדעק Ideo આઈડિયો

Ophalen opbrengsten en wensen

- **Waar ben je trots op wat je nu al doet aan ruimte geven aan thuistalen en -culturen?**

Wanneer leerlingen niet het Nederlandse woord kunnen vinden/kennen laat ik ze het in hun eigen taal proberen. Zo nodig vertaalapp gebruiken.

Begrip bij collega's voor het gebruik van de thuistaal.

Meertalige boeken in de bieb

Thema voorbereiden in moedertaal in gezin.

Mijn leerlingen leren mij korte zinnen in thuistaal en die leren we soms aan de rest van de klas

Naam schrijven in eigen alfabet.
Verjaardagsliedjes.
Schoolboeken van het land van herkomst naar school meenemen en samen bekijken.
We hebben op onze school Multi-Cultifeest.

Woordenschatlessen in 2 talen.
Boekfiets met ouders in verschillende talen

Project "Thuis in Taal" bij ons op school

Wij hebben de week van de thuistaal binnenkort.
Ik heb kaart van de wereld met daaromheen de foto's van de kinderen met de landen waaruit ze komen

De noodzaak ervan!

Kinderen themawoorden in eigen taal laten opschrijven

Ophalen opbrengsten en wensen

- **Wat wil/ga je volgende week meteen toepassen?**

Gebruik van thuistap bij introductie van het nieuwe thema

Meer zichtbaar maken in de klas

Meer interesse hebben voor de thuistaal

www.Moedint2.nl raadplegen

Huishoek anders inrichten. Tafel dekken, draagdoek

Vertaalblad meegeven aan ouders

Inzichtelijk maken welke talen er op Het Palet zijn.

Meer boeken eigen taal

Woordenschatmuur met woorden ook in eigen taal

Kleurplaat voor thuis

Praatplaat voor ouders meegeven

Ophalen opbrengsten en wensen

- **Wat zou je willen gaan doen, maar vraagt nog veel voorbereiding/ aanpassing in de school?**

ouders betrekken, koppelen thuistaal met NL

Communiceren over lesstof naar ouders.

Dat iedereen de noodzaak ziet en er tijd voor maakt.

Meer huiswerkopdrachten voor ouder en kind.

Zichtbaar maken in de school

Intake uitgebreid doen.

Tentoonstelling meertaligheid

Onze leerlingen komen op school met heel diverse achtergronden. We kunnen inmiddels wel spreken van superdiversiteit op scholen in Nederland. De foto's in deze tentoonstelling geven niet alleen een beeld van die superdiversiteit, maar laten ook zien hoe je die superdiversiteit in de schijnwerpers kan zetten en hoe je het functioneel kan gebruiken. Op een school waar superdiversiteit wordt omarmd, voelen leerlingen, hun ouders, maar ook het hele schoolteam zich gezien en weten ze dat ze trots mogen zijn op hun talige en culturele achtergrond en wordt het gewaardeerd als ze hierover vertellen. Op zulke scholen zijn ze nieuwsgierig naar elkaars achtergrond en gewoonten en willen ze van elkaar leren. Op deze scholen kun je niet om de superdiversiteit heen, maar dat willen ze ook niet; de superdiversiteit wordt echt ingezet als **superkracht**.

zelfvertrouwen herkenning erkenning
van elkaar leren jezelf zijn betrokkenheid
diversiteit je welkom voelen
nieuwsgierig zijn tradities expert zijn
gewoonten landen van herkomst inclusie
cultuur religie **Superdiversiteit** identiteit
taal schrift muziek eten feestdagen
talensensibilisering wereldburgerschap dialogiseren
translanguaging functioneel meertalig leren
talen vergelijken

Colofon: Deze fototentoonstelling meertaligheid is samengesteld door Frederike Groothoff (LangWijN) voor LOWAN ©2024. Onze dank gaat uit naar de vele onderwijsprofessionals die trots hun activiteiten hebben gedeeld. Fotorechten Frederike Groothoff (FCG) of zoals vermeld bij de afbeeldingen.

Superdiversiteit zichtbaar in het gebouw

Als je een schoolgebouw voor het eerst binnenkomt dan kijk je om je heen en ben je op zoek naar een gevoel van herkenning. Als je daar je thuistalen ziet staan of voorwerpen en afbeeldingen ziet waar je jezelf herkent dan voel je je welkom, dan wordt school jouw tweede thuis.

Op deze school geven ze elkaar complimenten in alle talen: Oba Calapark, Rotterdam. Foto: Sijanne Schurer.

De Multiculturele Feestkalender hangt duidelijk zichtbaar in de school: De Kerschool, Zaandam. Foto: FCG.

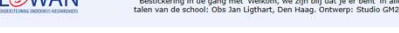
De wereld in het klein: De Straap, Helmond. Foto: Anouk Middeldrop - van Erp.

De 3 v's van de schoolbrede aanpak zijn vertaald in nog vier talen: Oba Jan Lijthart, Den Haag. Foto's: FCG.

Welkomstbordjes: IKK Valkenburg, Middelburg. Foto: Anne-Marie Verburg.

Bestickering in de gang met 'Welkom, we zijn bij je er bent' in alle talen van de school: Oba Jan Lijthart, Den Haag. Ontwerp: Studio GH2.

Een boekencollectie die de superdiversiteit van je school reflecteert

Boeken zijn als spiegels om in te kijken: je herkent iets van jezelf, van thuis. Boeken zijn ook vensters, ramen, om bij anderen naar binnen te kijken en nieuwe dingen te leren. Zorg voor meer leesplezier door ruimte te geven aan superdiversiteit in de boekencollectie op jullie school!

In de Bibliotheek Eindhoven hebben scholen van het Heritage Language Education Network ervoor gezorgd dat er een groot aanbod is van boeken in verschillende talen: De Internationale Kinderboekencollectie. Foto: FCG.

Wekelijkse meertalige voorleesessie in thuistaalgroepen: Kindercentrum De Waaijer, Zutphen. Foto: Karin Derksen.

Een diverse en inclusieve boekencollectie met hoofdpersonen en onderwerpen waarmee iedereen zich kan identificeren: Kindercampus Zuidas, Amsterdam. Foto: Hans Hardeman.

Een vrijwilliger van het Huis van de Taal vertelt een verhaal in de Meertmond Streektaakmaand, onderdeel van een voorleesproject waarin zo'n 25.000 kinderen voorgelezen worden in het Drents: De Lindelaar, Westerbork. Foto: Marcel J. de Jong.

Als je boeken in verschillende talen hebt, kunnen (groot)ouders laten horen hoe die talen klinken: SWV Kop van Noord-Holland. Foto: Annet Appelman.

Op deze school staat na elke vakantie een boek van (immigranten)talent centraal zodat leerlingen in hun thuistaal naar het boek kunnen luisteren: Basisschool Natuurlijk!, Blerick. Foto: Raluca Lupascu.

Materialen en activiteiten waarin de superdiversiteit zichtbaar is

Bij de keuze van je onderwerpen, de materialen of de activiteiten is het prettig voor leerlingen (en hun ouders) als ze zichzelf en de tradities van thuis herkennen. Vanuit het bekende kunnen bepaalde emoties worden aangeboord, maar ook koppelingen gemaakt worden voor het leren van nieuwe dingen.

Een muziekdemostratie met verschillende soorten muziekinstrumenten in verschillende talen: Oba Dreef, Zeist.

Woordkaarten rondom SEL waarin leerlingen zichzelf kunnen herkennen en hun thuistaal kunnen gebruiken om over hun gevoelens te praten: Taalschool Utrecht. Foto: Esther Hoving.

Een ferz en een djellabah horen natuurlijk ook in het rijtje 'kleeding thuis': De Gelderlandschool, Den Haag. Foto: FCG.

Praten en creatief bezig zijn op 1 maart om Baba Marta te vieren, een feest dat door de Bulgaarse kinderen in deze klas werd gevierd: De Gelderlandschool, Den Haag. Foto: Emel Saker.

Bij deze huishoek wordt duidelijk gemaakt dat er veel verschillende soorten families zijn: De Fontein, Breda. Foto: FCG.

De huishoek wordt een moskee tijdens het thema feest: 185 Eldi Noord, Amsterdam. Foto: Barak Demir Koca.

Ruimte geven aan superdiversiteit in ouderbetrokkenheid & oudercommunicatie

Meertalige ouders willen natuurlijk ook graag betrokken worden bij het reilen en zeilen op school en hun kind ondersteunen in de (taal)ontwikkeling. Het gebruiken en inzetten van alle thuistalen is hierbij van groot belang: Zorg voor een goede band met ouders waar de kinderen hun verdere schoolloopbaan profijt van hebben.

Ouders werd gevraagd om woorden, hedjes of lieve berichtjes in hun thuistaal te delen: Amsteland International School, Amstelveen. Foto: Griselda Orroz Cardoso.

Tijdens een ouderbijeenkomst is het ingewikkeld om niet veel talen te werken, maar vertalingen maken van de presentatie en de als hand-out uitdelen werkte het prettig: IKK De Globe, Vlaardingse.

Het welkomstboekje is vertaald zodat ouders alle informatie kunnen lezen in hun thuistaal: Oba Kanteel Spangem, Rotterdam. Foto: Jaimy Oit.

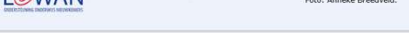
Een meertalige regenboog van de themavooravond bij 'Kunst' gemaakt door ouders: Amsteland International School en Taalchool Amsteland (Nu Vreedschool), Amstelveen. Foto: FCG.

Tijdens het project Taalroost was er grote ouderbetrokkenheid. Praktisch om te zien hoe trots ouders en kind samen poseren met hun Taalstaf: Het Taal en Bijlde worden de verschillende meertaligen van de kinderen middels posters letterlijk in beeld gebracht. Kinderen vragen ouders of grootouders naar moede zinnen, spreken en vertalingen in hun moedertaal: IC Rijnsberg, Helmond. Foto: Toos van den Beuken.

Meertalig voorlezen door ouders: Oba de Zuidvleugel, Den Haag. Foto: Anneke Breedveld.

De superdiversiteit aan (taal)achtergronden ontdekken en zichtbaar maken

Nieuwsgierig zijn naar en geïnteresseerd zijn in elkaars (taal)achtergronden is belangrijk om elkaar beter te leren kennen, maar als leerkracht ook om in te kunnen spelen op de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen en gebruik te maken van ieders expertise.

Een quiz over de achtergronden van het schoolteam: International School Breda. Foto: Maaike Mayer.

Leerlingen kunnen worden begroet in hun thuistaal: Taalklassen, Assen. Foto: Lisa Timan.

Studenten uit Emmen verbeelden hun thuistaal: Het Stenden Hogeschool/Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid.

Het enthousiasme was groot toen leerlingen bij het invullen van de werkblad hun thuistaal mochten gebruiken: Kerschool, Zaandam. Foto: Sonja Gebold.

Als je voor je studie informatie zoekt over India, kun je het ook geven aan de kinderen op school vragen: Jengalschool De Driestram, Eindhoven. Foto: Nicole Heugers.

Ook de taalachtergronden in het team zijn zichtbaar: Oba De Hutsenaker, Den Haag. Foto: Désirée Herber.

Thuistaal en cultuur zichtbaar gemaakt: Die Argonaut, Almere. Fotocollege: Almeritaal.

Tentoonstelling meertaligheid

Onze leerlingen komen op school met heel diverse achtergronden. We kunnen inmiddels wel spreken van superdiversiteit op scholen in Nederland. De foto's in deze tentoonstelling geven niet alleen een beeld van die superdiversiteit, maar laten ook zien hoe je die superdiversiteit in de schijnwerpers kan zetten en hoe je het functioneel kan gebruiken. Op een school waar superdiversiteit wordt omarmd, voelen leerlingen, hun ouders, maar ook het hele schoolteam zich gezien en weten ze dat ze trots mogen zijn op hun talige en culturele achtergrond en wordt het gewaardeerd als ze hierover vertellen. Op zulke scholen zijn ze nieuwsgierig naar elkaars achtergrond en gewoonten en willen ze van elkaar leren. Op deze scholen kun je niet om de superdiversiteit heen, maar dat willen ze ook niet; de superdiversiteit wordt echt ingezet als **superkracht**.

zelfvertrouwen herkenning erkenning
van elkaar leren jezelf zijn betrokkenheid
diversiteit je welkom voelen
nieuwsgierig zijn tradities expert zijn
gewoonten landen van herkomst inclusie
cultuur religie **Superdiversiteit** identiteit
taal schrift muziek normen waarden feestdagen
talensensibilisering wereldburgerschap dialogiseren
translanguaging functioneel meertalig leren
talen vergelijken

Colofon: Deze fototentoonstelling meertaligheid is samengesteld door Frederike Groothoff (LangWijN) voor LOWAN ©2024. Onze dank gaat uit naar de vele onderwijsprofessionals die trots hun activiteiten hebben gedeeld. Fotorechten Frederike Groothoff (FCG) of zoals vermeld bij de afbeeldingen.

waad mahadsantahay
sjoekran grazie ありがとう
ᲑᲞᲣᲗᲚ *thank you*
dziękuję ευχαριστώ
Дякую *bedankt*
شكرا

© 2024 Frederike Groothoff - LangWhich: frederike.groothoff@gmail.com

Voor meer inspiratie: www.groothoff-langwhich.com